

patienter si fieri potest considerate quod dicimus, & recolite facta circumcellionum uestro-
rum, & clericorum qui duces eorum semper fuerunt, & uidebitis quæ causa uobis hoc excita-
uerit. Vnde iniuste querimini, quia uobis omnia ista ut iuberentur coegistis. Nam ut longe
præterita & multa non repetamus, saltem recentia facta uestra cogitate. Marcus presbyter
Caspalianensis à nemine coactus, propria uoluntate catholicus factus est. Quare illum ue-
stri persecuti sunt & penè occidissent, nisi dei manus per homines superuenientes uiolentias
eorum compressisset. Restitutus Victorianensis ad catholicam nullo cogente se transtulit.
Quare raptus est de domo sua, cæsus, in aqua uolutatus, bruda uestitus, & nescio quot dies
in captiuitate retentus est, nec libertati propriæ fortasse restitutus esset, nisi iā penè propter
ipsam causam Proculianus sibi exhibitionem uideret imminere. Marcianus Vrgensis ca-
tholicam unitatem propria uoluntate delegit. Quare subdiaconum eius, cum ipse fugisset,
propè usq; ad mortē cæsum, clerici uestri lapidibus obruerunt, quorum domus pro suo sce-
lere euerse sunt. Quid amplius dicamus? Modo Præconem misistis qui clamaret Sinitis, q; s
quis Maximiniano communicauerit, incendetur domus eius: qui ante q; ipse ad catholicā
conuersus esset & nondum de transmarinis remeasset, ad quid aliud presbyterū Sinitis mi-
feramus, nisi ut nulli molestus nostros uisitare, & in domo iuris sui positus, pacem catholi-
cam uolentibus prædicaret, quem uos inde cum graui iniuria proiecistis? Quid aliud age-
bamus, quando unus nostrum calamensis episcopus Posidius ibat ad fundum figulinem-
sem, nisi ut nostri quamuis pauci qui illic erant uisitentur, & audito uerbo dei ad unitatē
Christi qui uellent conuerterentur? Cui ambulanti uiam suam, latronū more insidiati sunt,
& quia in eorum insidias cadere non potuit, eum aperta uiolentia in fundo Liuetensi penè
uiuum cum domo quod fugerat incenderant, nisi tertio suppositas flammās coloni eiusdem
fundi propter periculum suæ salutis extinguerent, Et tamen cū Crispinus propter hoc fa-
ctum in proconsulari iudicio conuinceretur hæreticus, eiusdem episcopi Posidij intercessu
decem libras auri non est exactus. Cuius beneuolentiæ & mansuetudini ingratus, ad impe-
ratores catholicos ausus est appellare. Vnde hanc in uos iram dei de qua murmuratis, mal-
to importunius & uehementius prouocauit. Videtis quia uos contra pacem Christi uiolen-
ter insurgitis, & patimini non pro ipso, sed pro iniquitatibus uestris. Quæ est ista dementia
ut cum male uiuitis, latronum facta facitis, & cum iure punimini, gloriam martyrum requi-
ratis? Si ergo uos priuata uestra audacia tam uiolēter cogitis homines, aut ire in errorem,
aut permanere in errore, quantomagis nos debemus per ordinatissimas potestates, quas
deus secundum suam prophetiā subdidit Christo, resistere furoribus uestris, ut miseræ ani-
mæ de uestra dominatione liberatæ, eruant de uetustissima falsitate, & assuescāt in apertissi-
ma ueritate. Nam quos à nobis nolentes dicitis cogi, multi etiam se cogi uolunt, quod nobis
antea & postea confitentur, ut uel sic euadāt oppressiones uestras: & tamen quid est me-
lius, proferre ueras imperatorum iussiones pro unitate, an falsas indulgentias pro per-
uersitate, quod uos fecistis, & mendacio uestro subito totam Africam implestis. In quo fa-
cto nihil aliud ostendistis, nisi partem Donati semper de mendacio præsumentem, omni-
ra fuit ista indulgentia, sic uera sunt crimina Cæciliani, & traditio Felicis Aptungensis per
quem ordinatus est, & quicquid aliud contra catholicos dicere consuestis, ut à pace ecclesiæ
Christi infelices separetis & infeliciter separemini. De nulla quidem nos hominis potestate
præsumimus, quāuis utiq; multo sit honestius præsumere de imperatoribus q; præsumere
re de circumcellionibus, præsumere de legibus quā præsumere de seditionibus. Sed memi-
nimus scriptum esse, Maledictus omnis qui spem suam ponit in homine. Vnde ergo præ-
sumimus, si uultis nosse, illum cogitate, de quo propheta prænuñciauit dicens, Adorabunt
eum omnes reges terræ, & omnes gentes seruient illi. Et ideo hac ecclesiæ potestate utimur,
quam ei dominus & promisit & dedit. Imperatores enim si in errore essent, quod absit, pro
errore suo contra ueritatem leges darent, per quas iusti & probarētur & coronarentur, non
faciendo

Prover. 10

Hier. 17.

si. q. 3. impe-
ratores

faci
stat
ter
tem
nō h
don
tra
den
tra
exul
hib
regi
cell
regi
spo
tis.
aut
mi
à n
qui
dar
po
& L
rator
enit
den
& a
ret,
teri
pell
lian
su
tin
cep
Ro
bas
per
ber
& H
Hu
de V
do
in h
firm
cau
est
apu
quer
redic